

MICHAEL WHITE

atyá

Az Újraépítve mozgalom

Bevezetés

Jó reggelt és Isten hozott benneteket! Michael White atya vagyok, az USA Maryland államában található baltimore-i egyházmegye papja. Egy nagy plébánián szolgálok itt, Baltimore északi részén, Washingtontól nagyjából egy órányi autóútra. Mielőtt itt, Nativityben (Urunk születése templom) szolgáltam volna, Rómában tanultam, a Gregoriana Pápai Egyetemen, majd Kiely bíboros titkáráként dolgoztam Baltimore-ban. Így Rómában tapasztalhattam meg az egyházat, az egyházmegyei szintet és amit az Egyház szívének szoktam nevezni, a plébániai szintet. Könyvünk, a *Rebuilt* (Újraépítve) 2013-as, illetve 2014-es kiadása óta és a covidot megelőzően lehetőségem nyílt arra, hogy beutazzam az országot és megismerjem a világot, hogy megosszam a történetünket és a plébániánk növekedését lehetővé tevő legfontosabb stratégiai elemeket.

Röviden meg szeretném osztani ezeket veletek is, majd a koronavírus által kiváltott jelenlegi kihívásra térnék át.

Három olyan fontos stratégiai elem van, amely a covidos időket megelőzően megháromszorozta a templomba járóink számát, illetve önkéntes szolgálatot teljesítő csapatunkat, és több mint megháromszorozta az adományokat, felajánlásokat is. Szándékos növekedést kiváltó stratégiákról van szó. 2017-ben egy 1500 fő befogadóképességű templom építését fejeztük be, amely remélhetőleg egy szép nap, hamarosan újra megtelik hívekkel.

Ez a gyarapodás egy nem növekvő lélekszámú közösségben ment végbe. Olyan stratégiákról van szó, amelyekkel Isten megáldotta közösségünk fellendülését. Elgondolásukban teljesen egyszerű, alkalmazásukban és megvalósításukban viszont eléggé kihívásokkal teli stratégiákról

van szó. Ezen módszerek arra a missziós feladatra vonatkoznak, amelyet Jézus bízott az egyházzal, hogy menjen és tegye tanítvánnyá a világot. Folyton ezt a feladatot kell végeznünk, amint plébániánkat újjáépítettük és megújítottuk.

A plébániánk átalakulását előmozdító három stratégia közül az első az egyházhoz nem tartozó emberekre való összpontosítás. Ez azt jelenti, hogy kívülálló, és nem bennfentes szemmel tekintünk az egyházzal. A második a hétvége élményének elsődlegessé tétele. Ez alatt azt értjük, hogy erőforrásainkat a hétvégi misék és az ezeket támogató és körbevevő programok köré csoportosítjuk.

A harmadik, hogy a templomba járó embereket meghívjuk egy világos tanítványi útra. Arra ösztönözzük a papsorokban helyet foglalókat, hogy vállalják fel a hitüket, vállaljanak személyes felelősséget azért, hogy Krisztusban növekedjenek, illetve az egyház azon feladatáért, hogy tanítvánnyá tegyen másokat. Tanítványi utunk neve: STEPS (lépések). Ez egy betűszó: *S*, mint szolgálat, egy misszió keretében; *T*, mint támogatunk vagy adunk; *E*, mint *engage*, azaz elérni másokat kiscsoportos beszélgetések keretein belül; *P*, mint *participate*, vagyis részt venni a mindennapi imákban, és heti jelleggel a szentségekben; végül pedig *S*, mint *share*, megosztani hitünket. STEPS, ezek a mi lépéseink.

Arra kértek, hogy fejtsem ki, mit jelent a hétvége élményének előtérbe helyezése. *Rebuilt* című könyvünkben e fejezetnek a címe: „A hétvége az egésznek a lényege, tökfilkó!” A tökfilkó pedig én magam voltam, mivel olyan sokáig tartott, amíg elkezdtem kapiskálni ezt az elgondolást. A hétvége még most, a pandémia idején is a legnagyobb alkalom arra, hogy hassunk az emberekre. Fogadnák rá, hogy bármilyen más programmal vagy szolgálattal rukkolunk elő a hét során, soha nem lesz meg az a lehetőségünk, hogy annyi embert elérjünk, mint hétvégente. A hétvégi misék jelentik a legjobb alkalmakat arra, hogy a legnagyobb hatást elérjük. Ezért az a bölcs, az az észszerű, ha energiánkat, erőforrásainkat és erőfeszítéseinket a hétvégébe fektetjük be. Sőt! A legtöbb templomba járó embernek a hétvégi misén szerzett élménye az egyházi élményeik teljességét is jelentik egyben. Nekik a hétvége jelenti minden benyomásukat arról, hogy mi az egyház, mit mond az evangélium. Még az Úrról is. Ennek jelentőségét ne becsüljük alá!

Ezen tapasztalat alapján döntenek el, hogy áldoznak-e több időt, erőfeszítést, energiát, pénzt az egyházra. Hogyan használjuk ki ezt az időt? Növeljük vagy csökkentjük irányukba a bizalmat? Ha rossz vagy akár középszerű a hétvégi templomi élményük, akkor azt úgy veszik, hogy a templomnak nincs mit felajánlania nekik, és az egyház nem fontos.

Egyházi emberként nem mondhatjuk, hogy csak azt kapjuk vissza a misétől, amit és amennyit befektettünk. Ez nem helyes, és öngól volna. Ha mi, egyházi vezetők nem fektetünk időt és energiát a misével kapcsolatos feladataink teljesítésébe, akkor hogyan várhatjuk a padosorokban ülő emberektől, hogy az idejüket ránk szánják? A hétvége tapasztalata a legjobb lehetőség arra, hogy egy tanítványi útra állítsuk az embereket. Egyúttal arra is a legmegfelelőbb alkalom, hogy kívülállók felvegyük a kapcsolatot. Az egyház tele van nem kötődő emberekkel vagy volt katolikusokkal. Ezzel kapcsolatban szeretek az étterem analógiájával élni. Finom étel, kedves kiszolgálás, jó hangulat és kellemes időtöltés reményében megyünk étterembe. Ha azonban az étteremben az étel borzalmas, a kiszolgálók gorombák, az evőeszközök piszkosak, akkor nem érdekel, hogy mennyire pontos a könyvelésük, nem fogunk visszatérni.

Jól tudjuk, hogy hitünk forrása és lényege a mise, így méltó legkiválóbb erőfeszítéseinkre. De azt is fontos látni, hogy az egyházhoz nem kötődők nem ismerik fel az Eucharisztia eredendő értékét. Egyszerűen nem. Ha az Eucharisztia elég lenne arra, hogy az eltávolodott katolikusokat és az egyházhoz nem kötődőket elérjük, akkor minden templom – a ti országaitokban, akárcsak az enyémben – tele lenne. De sajnálatos módon ez nem így van.

A Kolosszeieknek írt levélben Pál azt írja: „*Örömmel szenvedek érte-tek, és testemben kiegészítem, ami Krisztus szenvedéséből hiányzik, testé- nek, az Egyháznak javára.*”¹ Mit jelenthet ez? Azt, hogy Krisztus kereszthalála nem volt elegendő? Persze, hogy nem. Jézus arra hív minket, hogy erőfeszítéseinket mások javára fordítsuk. Az Eucharisziából nem hiányzik semmi. De Jézus hagy számunkra teret, hogy kifejezhessük és feltárhassuk az Eucharisztia értékét, szépségét és ragyogását. Úgy véljük, hogy erőfeszítéseink három pilléren nyugszanak: a zenén, az üzeneten és a szolgálaton. Tárjuk fel ezeket részletesebben!

1. A zene

Ha az elveszett emberek szemszögéből összpontosítunk a hétvégére, ez azt jelenti, hogy a zene a lényeg! A hétvége élménye legyen egy szállítóeszköz, amely a résztvevőket egy érzelmi, értelmi és végső soron lelki útra viszi Isten felsőbb dolgai felé. Az Egyesült Államok Püspöki Konferenciája a *Sing to the Lord* (Énekelj az Úrnak) című dokumentumában ezt a következőképpen fogalmazta meg: „*Isten az ének adományát adta az embernek. Ez minden emberben megtalálható ott, ahol a zene ered. Isten, a zene adományozója jelen van mindig, amikor követői az ő dicséretét éneklik. Ez a lényünk belsejéből jövő mély felkiáltás; a zene Isten számára egy módszer, hogy magasabb szint(ek)re juttasson el minket.*”

Mi úgy szeretjük megfogalmazni, hogy a zene az az alap, amelyen az egész élmény nyugszik. A zene képes arra, amire a szavak nem. Az értelem és érzelem olyan szintjét tudják átadni, amelynek továbbítására a szavak képtelenek. Minden elemnél jobban, minden alkotóelemnél jobban tud hatni a zene az emberek szívére, és megváltoztatni azt jobb vagy rosszabb irányba.

Történelmi szempontból a mi plébániánkon, az Urunk születése templomban a zene gondot jelentett. Méghozzá nagyot. Ahogy az ország más templomaiban, itt is különböző zenei stílusok voltak jelen. Három hétvégi mise orgonás mise volt kántorral. Az egyikén egy kórus szolgált, volt még egy gitáros és egy – Istennek legyen hála – csendes mise. A gitáros mise messze népszerűbb volt a többinél. Talán azért, mert ezt lehetett a legkönnyebben hallgatni. Vagy talán, mert ezt lehetett a legkönnyebben előadni. Az előadók mindent megpróbáltak, de meggyűlt vele a bajuk, az előadásukba jó néhány hiba csúszott, a zenéjük elavult és unalmas volt. A többi misén még ennél is rosszabb volt a zene. Sokkal..., de sokkal... rosszabb. Jó néhány kórustag jobban meg volt győződve a maga tehetségéről, mint amennyire okuk lett volna erre. Próbálkozásuk eredménye, a produkált zene pedig rikácsoló volt. Az énekesek többsége primadonna volt, és nagyon szerettek szerepelni. Az orgonista egy csodálatos ember volt, aki jócskán megizzadt a rosszul megépített orgona működtetésétől. A hagyományos himnuszokat, illetve az egyházi zene gyűjteményének

közelmúltbeli kiegészítéseit nemes egyszerűséggel lemészárolták. Minden héten, minden misén. Ráadásul, senki sem énekelt. És ezt úgy értem: senki. Ha valaki bekapcsolódott, akkor tudtuk, hogy látogató, és addig bámulták, amíg abba nem hagyta vagy el nem távozott. Nem meglepő módon néhány hétvégén a legnépszerűbb hétvégi misének a kora reggeli bizonyult, amelyet semmiféle zene nem kísért.

Még kezdetben volt egy megbeszélésünk a városházán, hogy megtudjuk, milyen aggodalmakat hagytak ránk az előttünk járók. És habár az emberek többsége a plébániával szemben közönyös volt, az az este keserű panaszok áradatává duzzadt, amely csak a zenével volt kapcsolatban. Egyet kellett értenünk az elmondottak nagy részével. Igazuk volt. Borzalmas volt a zenénk. Gyűlöltük! Mi sem jártunk volna a saját templomunkba, ha nem fizettek volna azért, hogy ott legyünk. Szörnyű volt a zenénk, amely a hétvége élményét is hasonlóan elviselhetetlenné tette. Ez viszont feldühítette az embereket. Gondoljatok csak bele! Az emberek eljönnek a templomunkba, mi pedig feldühítjük őket. Szeretnétek tudni, mit tettünk a gond orvoslására? Semmit! Az égvilágon semmit. Nem akartunk senkinek a lelkébe beletaposni, ha a senkibe nem számítjuk bele a templomba járókat. Így éveken át semmit sem tettünk, ez pedig hiba volt. A zene a legjobb eszköz arra, hogy elérjük az embereket. És éppen ezért ezt a legnehezebb jól összehozni a plébánia életében. Jó zenészek kiválasztása, a megfelelő zene eltalálása, a zene beépítése a misébe – ez kemény munka, főleg eleinte.

Ezen túlmenően a zene olyan jelentőséggel bír, hogy a gonosz mindig szembeszáll velünk ennek megghiúsítására. Gyakran olyan nehéz, hogy a lelkipásztorok és az egyházi vezetők mindenestül feladják, vagy olyan helyen igyekeznek azt kezelni, ahol nem okoz majd gondokat, ahol kis mértékben hat ki a költségvetésre, és annyira, de annyira észrevétlen, hogy senki sem észleli, nem is beszélve arról, hogy törődne vele vagy panaszkodna rá. Márpedig ez egy kihagyott lehetőség. Egy óriási kihagyott lehetőség! Íme, mit tanultunk a zenei műsorokba történő befektetés terén: mindenekelőtt az ima segítségével fektessünk be! A zenénk megváltozott, amikor elkezdtünk érte imádkozni és bőjtölni. A zene egy lelki küzdőtér, főleg azért, mert olyan hihetetlen képességekkel rendelkezik, hogy megmozgatja az ember szívét és elméjét. Ha ezt nem ismerjük el, nem fo-

gunk haladni e téren. Főleg a megfelelő emberekért imádkoztunk és böjtöltünk. Ami a második megállapításhoz vezet minket: fektessünk be a megfelelő emberekbe! Ha plébániánk zenei irányításáról van szó, a megfelelő emberekre van szükségünk. Két fontos zenei tulajdonsága van a plébánián belül zenei szolgáltatást nyújtóknak: először is legyenek megfelelő képességeik. A zenei előadás hihetetlenül nehéz. Rengeteg órányi gyakorlást igényel, amíg elérjük a minőségi zene szintjét. A zenei képesség egy elvárás, és ne csupán az illető kívánsága legyen, hogy templomban szeretne zenélni. Néha azt hisszük, elég a jó szándék ahhoz, hogy valaki a templomban zenéljen. De ez nem így van. A Zsoltárok könyve azt mondja: „*ÉnekeljeteK új dalt az Úrnak, daloljatok neki szép örömeKeket zengve!*”² Ezzel tiszteljük meg Istent és lelkesítjük embertársainkat. Találjunk olyan zenészeket, akik szeretik a munkájukat, és még fejlődni is szeretnének e téren. Fontos, hogy a zenészek megfelelő szívvel rendelkezzenek. A zenei szolgálatot vezetők tegyék ezt alázattal, és ne az egójuk legyen a kiindulópont. Ismerjék fel, hogy a munkájuk Isten felmagasztalása. Ha most azt hiszitek, nehéz ilyeneket találni, nos, ezt jól tudjuk. Egyet is értünk. Ezért kell böjtölni és imádkozni, hogy ráleljünk a megfelelő emberekre. Egyszer szóba került a zene egy egyházi konferencián, és a végén odajött hozzánk egy pap, és azt mondta: amikor a zenéről beszéltek, elpusztítottok engem. Van egy zenei szolgálatot teljesítő nő a templomban, aki egyszerűen szörnyű. Az egyik fő támogatónk odajött hozzám, és rákérdezett, mennyit fizetünk az énekléséért. Azt válaszoltam, hogy nem fizetünk neki, önkéntesként csinálja. Erre ő azt mondta: nos, én azért fizetnék, ha nem énekelne.

Legyen meg az a bátorságunk, hogy az oda nem illő embereket, akikben nincs meg a képesség és a tehetség, eltávolítsuk a zenei szolgálatból. Senkinek sincs meg az előjoga, hogy kiálljon a hívők elé, és levezesse a szertartás zenei részét. A zenei szolgálat értelme, hogy szolgálat, mégpedig egy olyan, amely Istenhez vezet el az embereket. Az egyik gond az egyházunkban az, hogy az emberek egy idő után feljogosítva érzik magukat, ilyen mentalitással viszonyulnak a zenéhez. Már nem arról szól a zenei szolgálat, hogy másokat szolgálunk, hanem a saját érdek kerül előtérbe, az önmegnyilvánulással egyetemben. Ezt pedig egy ilyen fontos szolgálat esetében nem engedhetjük meg.

A következő lépés a pénzügyi befektetés. Legyen egy elkülönített költségvetésünk zenei célokra, ha ebbe a fába vágjuk a fejszénket. Ez pedig jó. Éves szintű pénzügyi megbeszélést tartunk, ahol feltárjuk pénzügyeinket minden érdeklődő számára. Az évek során mindig merülnek fel aggályok az egyensúlyvesztéssel kapcsolatban, mekkora aránytalanság van a zenei szolgálat és a többi szolgálat költségvetése között. Megértjük ezen kétségeket, el is ismerjük a tényt és továbbra is befektetünk. Mivel ez számunkra ennyire fontos.

Ha megengedhetjük magunknak, alkalmazzunk hivatásos zenészeket! Még akkor is, ha ezzel más dolgokra kevesebb jut a költségvetésből. Amennyiben ezt nem tudjátok megtenni, ahogy ez velünk is előfordult nem is olyan régen, akkor a padsorokban ülők között találjuk meg a letehetségesebbeket, és fektessünk be a velük való kapcsolatba. Segítsük, támogassuk és bátorítsuk őket a zenei műsor kidolgozása során. És majd meglepődünk, amikor ennek hatására mások is jelentkeznek.

Körültekintően fektessünk be! Jól gondoljuk meg, hogy a célközönség hogyan fogadja be a zenénket! Főleg azok, akik nem járnak templomba. Töbnyire a templomba járókhoz igazítjuk a zenét, legalábbis a mi országunkban. De milyen zenét kedvelnek a ti országaitokban azok az emberek, akik nem járnak templomba? És ez hogyan hat ki a templomi ima és zene kialakítására? Az Urunk születése templomban, itt Timonium városnegyedében, egy „Timonium Tim” elnevezésű hetet szervezünk. Kiről van szó? Nos, „Tim” közösségünk azon tagja, aki régóta nem jár templomba. Azt szeretnénk, ha meg tudnánk érinteni Timet a zenénkel. És az igazat megvallva, Tim nem orgonás zenét hallgat az autójában munkába menet. Fura módon ez nagy felismerés volt nekem. Eltartott egy ideig, amíg túlléptem az általam kedvelt zenén és azon a zenén, amelyet én szerettem volna a templomba hallani, és eljutni ahhoz a zenéhez, amely a templomba nem járókat ténylegesen eléri. Ezzel nem akarunk semmiféle konkrét zenei stílust ajánlani, mert ez közösségenként vagy országonként jócskán eltérhet. De azt javasoljuk, jól gondoljátok végig, milyen zenével tudjátok valóban elérni és megérinteni a hallgatóságot! Isten népének életében a zene és az ének óriási szerepet játszik. Az öszö-vetségi zsoltárok újra meg újra éneklésre buzdítanak. A hívők és hálás emberek pontosan ezt tették a kivonulástól Jézus utolsó vacsorájáig: énekeltek.

2. Az üzenet

A következő pontban az üzenetről szeretnék beszélni, amelyet a protestánsok igehirdetésnek hívnak, a katolikusok pedig szentbeszédnek. Papokként minden héten néhány percen keresztül Jézus életünket megváltoztató igéjével kell foglalkoznunk. A szentségek kiszolgálásán túl ez a legfontosabb dolog, amellyel megváltoztathatjuk híveinket. Ez a legkiválóbb alkalom arra, hogy a hívek hite tovább mélyüljön.

A lemorzsolódottaknak, illetve az újonnan jötteknek ez a vasárnapi szertartás leglényegesebb eleme, hiszen ők még nem ismerik vagy nem méltányolják az Oltáriszentséget. A hívek számára pedig kiváló alkalom arra, hogy elmélyítsék a hitüket, és jobban megértsék az Oltáriszentséget. Plébániai működésem elején még magam sem értettem ezt. Hétről hétre átadtam a szószéket annak, aki éppen ott volt, hogy segítsen nekem. A látogatóba érkezett pap arról prédikált, amiről akart, és én ezt el is fogadtam, már amennyiben nyolc percen belül el tudta mondani. Sokszor nem is tudtam, miről fog prédikálni, sőt egymásnak ellentmondó nézetek is elhangzottak a hétvégi miséken. Most már sokkal jobban értékelem a hétvégi üzenetek fontosságát.

Ha hűségesen közvetítjük Isten szavát, ezzel utat nyithatunk Isten erejének. Ez az az erő, amellyel az emberek életét meg lehet változtatni. Helyrehozni, ami eltört, gyógyítani a beteget, feltámasztani a halottat. Isten szava változást hoz, ha rászánjuk az időt, hogy megértsük az emberekkel annak jelentését és időszerűségét. Ha hűségesek vagyunk Isten igéjéhez, megtapasztalhatjuk, hogyan működik Isten ereje közösségünkben. Isten igéje megváltoztatja a híveket, majd magát az egyházat is. Új életet lehel bele, még a halálból is feltámaszthatja.

Könyvünkben tíz jó gyakorlatot mutatunk be a szentbeszéddel kapcsolatban. Nincs időm mindegyikre, így csak a két legfontosabbról beszélnék.

1. Mindig csak egy üzenet legyen! Nálunk alapigazság az, hogy egy templom, egy üzenet. Vagyis vasárnaponként legyen egységes az üzenet. A járvány előtt a szeptembertől májusig tartó időszakban jöttek a legtöbben a templomba, és ilyenkor minden szentbeszédet én tartottam, függetlenül attól, hogy ki misézett. Tudom, ez szokatlan, de így minden hívő ugyanazt az üzenetet hallhatta egy-egy hétvégén. Ha ti

nem ebbe az irányba mennétek, vagy van kíséretők, aki szintén prédikál, akkor hangoljátok össze az üzeneteket, hogy azok harmonizáljanak. Megéri ez az erőfeszítés, mert akkor az összes hívő ugyanarra a témára, kihívásra koncentrál, és egy irányba indul el. Így gyorsabban és messzebbre fognak eljutni.

2. A beszédek alkossanak sorozatot! Ez azt jelenti, hogy egy témáról több héten át prédikálunk. Ez bevett gyakorlat sok, általunk ismert evangélikus gyülekezetben. Ez felettébb értelmes, logikus megoldás a liturgikus egyházak számára, mivel az evangéliumi szakaszokkal is ciklikusan foglalkozunk. Egy-egy téma mintegy bele van szöve a szent szövegekbe, és hosszabb időn át foglalkozunk velük. A tematikus sorozat esetében a felkészülés is könnyebb. Mivel nem nulláról indulunk vasárnaponként, a hívek visszajönnek, mert hallani akarják a folytatást. A leghatékonyabb szentbeszédek szorosan kapcsolódnak a direktórium beosztásához, ami viszont szorosan kötődik az adott évszakhhoz. Ez érzelmileg és tapasztalati is fontos a számukra. Például egy decemberi homília más lehet tartalmilag és stílusban is, mint egy júliusi beszéd. Úgy találjuk, hogy a 46 hetes beosztás a legjobb, mert ha a ciklus annál hosszabb, az túl hosszúnak tűnik, a rövidebb ciklus pedig nem kap elég figyelmet.

Az üzenet élteti a híveket. Sok olyan katolikkal beszéltem, akik az evangélikus hitre tértek át, és furcsa módon azzal indokolták ezt, hogy nem kaptak elég lelki táplálékot a katolikus egyházban. Persze, hogy az Oltáriszentség is táplálta őket, de Isten ígéje hiányában nem tudták kellőképpen értékelni azt.

3. A segítők

Zene, üzenet és azután a segítők. Nálunk a segítők dolga a szeretetvendégségek szervezése és minden más, ami nem a pap feladata. Havonta tartunk foglalkozást az új tagoknak, és megkérdezzük, hogyan kerültek hozzánk. Szinte mindannyian azt válaszolják, hogy a szeretetteljes fogadtatás vonzotta őket ide. Saját segítőkink felelősek a szívélyes fogadtatásért. Van, aki fogadja őket, segít parkolni vagy megvendégeli, teszteli őket. Amikor megérkezik valaki hozzánk, a parkolási csapat fogadja.

Baltimore egy olyan villanegyedében vagyunk, ahol az emberek autóval járnak templomba. Vagyis a parkolóban találkoznak velünk először, és a csapat dolga a jó légkör megteremtése. Nem veszik át az autót, csak mosolyognak, és egy üres helyre irányítják a látogatót. Azután ott van az üdvözlő személyzet a kapunál. Mosolyognak, és valami olyasmit mondanak, hogy örülünk, hogy eljött. Bent a barátságos fogadócsapat várja az érkezőket. A büfében is a segítőkink dolga a kiszolgálás a misék után. Vannak információs segítőkink is az előtérben. A fogadó csapatok együttműködésének az a célja, hogy úgymond ellenállhatatlan környezetet teremtsenek templomunkban. Közös célunk tehát egy ellenállhatatlanul vonzó környezet létrehozása. Ebben az egész több, mint a részek összege.

A befogadás különböző rétegeit hozzuk létre, hogy az újonnan jöttek azt mondják, „Nahát, nahát, itt minden jól szervezett. Már vártak engem, örülnek, hogy itt vagyok”. Ez azt sugallja, hogy a templomban az élő Istent fogjuk megtapasztalni. Az emberek itt szeretetből időt szánnak erre, várják, hogy új vendégek jöjjenek.

A vendéglátás nagyon fontos a nem hívők esetében. Mi tudjuk, hogy örömmel látjuk őket, ők viszont nem tudják ezt, hacsak mi meg nem mutatjuk nekik a vendégfogadás által. Segítőkink megnyílnak előttük, hogy Isten szava szíven üsse őket.

Az egyik legfontosabb csapat azonban a gyermekfoglalkoztatóké. A gyermekek evangelizációja szempontjából az eredmény szinte az ölünkbe pottyan. Azért mondom, hogy az ölünkbe pottyan, mert szülőként hamar rájövünk, hogy mindennél nehezebb a dolgunk – legalábbis én ezt hallom tőlük. Épp ezért a szülők segítségre vágnak, és az Egyház tud is nekik segíteni, mégpedig olyan gyerekprogramok szervezésével, amelyekben a gyerekek szívesen részt vesznek. Ezzel két legyet ütünk egy csapásra: hitbéli szolgálatot nyújtunk szülőnek és gyereknek egyaránt. Ahogy egy munkatársam mondta: amikor a gyerekeknek szolgálatsz, nekem szolgálatsz. Így szilárd alapot tudunk adni ahhoz, hogy a közösségünkhöz akarjanak tartozni. A gyerekek jobban hajlanak a hit felé, mint a felnőttek. Szívesen járnak templomba és gátlások nélkül hívják el barátait is. Tehát: jó befektetés, ha egy nagyszerű hétvégi élményt tudunk nyújtani. Zene, szentbeszéd és szolgálat: tegyük hozzáférhetővé a kívülállóknak és a híveket is inspirálni fogja. És a közösségünk növekedni fog, szélesebb és mélyebb lesz.

4. Covid-tortúra

Ezeket az ötleteket és módszereket azonban át és újra kell értelmeznünk a covid fényében, amit én úgy hívok: covid-tortúra. Ez mást és mást jelent az emberek számára attól függően, hogy milyen tiltások vagy jogsultságok érvényesek ott, ahol ti szolgáltok. De van itt egy fontosabb kérdés is: hogyan vonzzuk vissza az embereket a templomba? Nemcsak az egyházon kívüliekre gondolok, hanem saját híveinkre is. Egy nálunk tartott közvélemény-kutatásban azt kérdeztük, szerintük mi legyen a következő lépés az őszi pandémia kérdésében. A válaszadók négy, jól elkülönülő kategóriába sorolhatók: 45%-uk már felvette az oltást, és készek visszatérni a normális életbe. 25% ugyan be van oltva, de nem hajlandók visszatérni. Újabb 25% nincs beoltva, de szívesen visszatérnének, és 5% nincs beoltva, és nem is hajlandó visszatérni a normális élethez. Persze ezek a számok területenként és időben is változnak, ahogy a körülmények is alakulnak, de a felmérés jó pillanatfelvétel arról, hogyan vélekedik a mi plébániaközösségünk. Vagyis legalább 30%uk nem kész a visszatérésre, tehát a templomba sem jönnek vissza, annak ellenére, hogy újra kötelező a vasárnapi misehallgatás. Egyszerűen meg sem hallják, nem érdeklí őket. És hosszú időbe telhet, mire majd újra látjuk őket. De mi van a 70%-os többséggel? Úgy tűnik, pozitív a visszajelzés, hiszen ők visszatérnek. Sajnos lehet, hogy ez egy hamis pozitív eredmény. Mind a beoltottak, mind a beolthatlanok visszatérnének a normalitásba, de nagy különbségeket látunk abban, hogy ki mit tekint normálisnak. Ha pedig a templom nyújtotta élmény nem felel meg elvárásaiknak, könnyen ők is elmaradhatnak. A plébániánkon jelenleg a covid előtti létszám 35%-a jár misére, és bár hálásak vagyunk azoknak, akik járnak, valójában ennél nagyobb számokban reménykedtünk. Ez az arányszám ugyanis sokkal alacsonyabb, mint azoké, aki azt nyilatkozták, hogy visszatérnének a normális életmenethez. De miért van ez így? Szerintem a rendszeres vasárnapi misehallgatás már nem tartozik sem az oltottak, sem az oltatlanok normális életmenetéhez. A normális életmenetbe tehát nem tartozik bele a rendszeres misehallgatás, legalábbis rövid távon. A rendszeresen templomba járók esetleg havonta kétszer vagy negyedévenként tűnnek majd fel. Ez riasztó jövőkép, de fel kell vértelnünk magunkat erre is.

Hadd vázoljak három elképzelést arra, hogy hogyan kezeljük ezt a potenciális problémát!

1. Támogassuk az Eucharisziát! Bármennyire különleges lehet az online misehallgatás, semmi sem helyettesítheti az Eucharisziával való személyes találkozást és a szentáldozást. Ezt ugyan mindenki tudja, de meg kell erősíteni ezt a gondolatot, mivel a hívek egy éve nem jártak templomba és nem áldoztak. Egy ilyen nagyszabású rendezvény sokat tehet ez ügyben, ahogy a püspöki konferencia levele is segítséget nyújthat a lelkészeknek a közeljövőben. De a papoknak és a híveknek kell hathatósan közvetíteni a levél üzenetét a miselátogatási kötelezettséggel kapcsolatban. Továbbra is az „*investálj és invitálj*” a legjobb stratégia, vagyis fektess energiát a nem hívő ismerőseidbe, és azután hívd őket a templomba.
2. Fektess be továbbra is online jelenlétebe! Ez kontraproduktívnak tűnhet, mintha csak eltávolítaná a híveket a templomtól, de nem az. Paptársaim figyelmeztetnek rá, ha unalmas vagy nehezen elérhető az online üzenetek, vagy hosszabb időre kiléptek az online világból, elveszíthetitek az élő kapcsolatot a plébánia híveivel, és elveszíthetitek a kívülálló evangelizációjának lehetőségét. Ha viszont fenntartjátok az online kapcsolatot a közösséggel, relevánsak maradtok az életükben. Ha viszont továbbra is befektetünk az online jelenlétebe, és így vonjuk be az „online híveket”, akkor továbbra is fontosak maradunk az életükben, és egyre vonzóbb alternatívát jelentünk a vasárnap délelőttökre.
3. Fontos a gyermek- és diákprogramok újramegzése. Ez a plébániai élet további olyan lényeges összetevője, amely nem emelhető át az online térbe. Ez a barátság és bajtársiasság közössége. A gyermekek és fiatalok jól érzik magukat a hitet kialakító alkalmaink és a fiatalok számára nyújtott szolgálatunk keretén belül. Amint csak lehet, kezdjük el újra ezeket a programokat, amelyek maradjanak is nyitva és elérhetőek. Ezáltal újra bevonjuk a családokat, és visszahozzuk őket a templomba. Szeretnék elmesélni egy történetet, amelyet voltaképpen nagyon szeretek. A főszereplő egy apa a kisfiával, akikkel egy vasárnap délelőtt találkozunk. Van egy hosszú folyosónk, amely végigfut a gyermekszárnyon. Az apa csak nehezen tudta kivinni a gyermeket a bejárati ajtón. A gyermek ellenállt, az apa erősködött. Mivel nagyobb

és erősebb volt, végül az ő akarata érvényesült. Végigvitte a folyosón, ki az előtérbe, a lépcsőkhöz, majd ki a parkolóba. De valahol a parkolóban a gyermek kiszabadult, és visszavágtatott a templomba. Felzaladt a bejárati lépcsőkhöz, a lépcsősor tetején pedig megfordult, és ugyanúgy a levegőbe boksolt, mint Rocky a filmben, és azt kiáltotta az apjának: „Nem érted, egyszerűen nem érted! Vissza akarok menni az átkozott templomba!” Nos, mindannyian visszavágyunk az átkozott templomba, és mindenki mást is oda szeretnénk eljuttatni. Viszont lehet, hogy ez egy kis munkánkba kerül. Köszönöm a figyelmet, érezték jól magatokat a kongresszuson!

Jegyzetek

1. Kol 1,24.
2. Zsolt 33,3.